

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення правил та норм отримання медичного допуску для набуття спеціального права (реєстр. № 5684 від 20 січня 2017 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 22 лютого 2017 року (протокол № 56) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення правил та норм отримання медичного допуску для набуття спеціального права (реєстр. № 5684 від 20 січня 2017 року) (далі – Законопроект), поданий народними депутатами України Савчуком Ю.П. та іншими.

Згідно із пояснювальною запискою метою Законопроекту є доповнення Кодексу України про адміністративні правопорушення статтею 42⁵ з метою встановлення адміністративної відповідальності та адміністративного стягнення для осіб за отримання нелегітимного медичного допуску для набуття спеціального права, у тому числі, права керувати транспортними засобами, користуватися зброєю та обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, без проходження попередніх, періодичних та позачергових обов'язкових медичних, наркологічних та психіатричних оглядів у встановленому порядку.

Прийняття вказаного Законопроекту, за твердженням авторів, дозволить посилити відповідальність водіїв та удосконалити механізми визначення їх здатності (наявності захворювань і вад) безпечно керувати транспортними засобами, користуватися спеціальним правом на зброю та полювання, і допуском до виконання професійної діяльності, що входить до Переліку професій та видів діяльності, для яких є обов'язковим первинний і періодичний профілактичний наркологічний огляд, включаючи здатність обіймати низку посад.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з наступного.

У Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до частини першої статті 3 Основного Закону України людина, її життя і здоров'я визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Згідно з частиною другою статті 61 Конституції України юридична відповідальність особи має індивідуальний характер.

Виключно законами України визначаються, зокрема, засади цивільно-правової відповідальності, діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них (пункт 22 частини першої статті 92 Конституції України).

У Рішенні від 30 травня 2001 року № 7-рп/2001 Конституційний Суд України зазначив, що виключно законами України мають врегульовуватись засади цивільно-правової відповідальності (загальні підстави, умови, форми відповідальності тощо), підстави кримінальної, адміністративної та дисциплінарної відповідальності - діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями (основні ознаки правопорушень, що утворюють їх склад), та відповідальність за них. У такий спосіб Конституція України заборонила врегульовувати зазначені питання підзаконними нормативно-правовими актами та встановила, що лише Верховна Рада України у відповідному законі має право визначати, яке правопорушення визнається, зокрема, адміністративним правопорушенням чи злочином, та міру відповідальності за нього (абзац сьомий пункту 2 мотивувальної частини).

У березні 2010 року Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй у своїй резолюції проголосила 2011-2020 роки Десятиріччям дій із забезпечення безпеки дорожнього руху (резолюція A/64/255), метою якого є стабілізація, а потім і зменшення прогнозованого рівня смертності внаслідок дорожньо-транспортних пригод, що дасть змогу за десятирічній період зберегти 5 мільйонів життів. Резолюція закликає держави-члени ООН активізувати діяльність із забезпечення безпеки дорожнього руху, особливо в сфері регулювання безпеки дорожнього руху, дорожньої інфраструктури, безпеки транспортних засобів, поведінки учасників дорожнього руху, формування належного рівня освіти в сфері безпеки дорожнього руху та відповідних заходів реагування при дорожньо-транспортних пригодах.

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), внесення запропонованих проектом Закону змін до чинного законодавства узгоджується з нормами Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення правил та норм отримання медичного допуску для набуття спеціального права (реєстр. № 5684 від 20 січня 2017 року), поданий народними депутатами України Савчуком Ю.П. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized, abstract shape.

Р.П. КНЯЗЕВИЧ